

Β' ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Απελευθέρωση Αγοράς Φυσικού Αερίου»

I. Γενικές Παρατηρήσεις

Με το προτεινόμενο προς συζήτηση και ψήφιση Νσχ επιδιώκεται η προσαρμογή του ελληνικού δικαίου προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Ιουνίου 2003 «σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου και την κατάργηση της οδηγίας 98/30/ΕΚ» (στο εξής Οδηγία).

Σύμφωνα με το άρθρο 14 παρ. 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα (στο εξής ΣυνθΕΚ), η εσωτερική αγορά περιλαμβάνει ένα χώρο χωρίς εσωτερικά σύνορα, εντός του οποίου εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, των προσώπων, των υπηρεσιών και των κεφαλαίων. Η δημιουργία μιας ανταγωνιστικής αγοράς φυσικού αερίου αποτελεί σημαντικό στοιχείο της ολοκλήρωσης της εσωτερικής αγοράς ενέργειας (για τη νομική θεμελίωση της κοινοτικής δράσης στον τομέα της ενέργειας βλ. Έκθεση της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής επί του Νομοσχεδίου «Επιτάχυνση της διαδικασίας για την απελευθέρωση αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας» της 21.11.2005, Δ. Νίκα, Third Party Access και εσωτερική αγορά της ηλεκτρικής ενέργειας, ΕΛΛΔνη, 1999, [40], σελ. 1488 επ.).

Στην πρώτη φάση ολοκλήρωσης της εσωτερικής αγοράς ενέργειας φυσικού αερίου, η κοινοτική νομοθεσία αρέσθηκε στον συντονισμό της ακολουθητέας πολιτικής με την έκδοση της οδηγίας 90/377/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 29.6.1990, σχετικά με τη διαφάνεια των τιμών αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας για τον τελικό βιομηχανικό καταναλωτή (ΕΕ L 185 της 17.7.1990, σελ. 0016 – 0024), καθώς και της οδηγίας 91/296/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 31ης Μαΐου 1991, για τη διαμετακόμιση φυσικού αερίου μέσω των μεγάλων

δικτύων (ΕΕ L 147 της 12.6.1991, σελ. 0037 – 0040). Με την έκδοση της οδηγίας 98/30 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22.6.1998 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου (ΕΕ L 204 της 21.7.1998, σελ. 0001 – 0012), πραγματοποιήθηκε το δεύτερο βήμα για την απελευθέρωση της αγοράς φυσικού αερίου. Προκειμένου, όμως, να αντιμετωπισθούν τα εναπομείναντα εμπόδια για την επίτευξη του ανωτέρω στόχου, κρίθηκε αναγκαία η αναθεώρηση του ισχύοντος κανονιστικού πλαισίου, με την έκδοση μιας νέας Οδηγίας Επιτάχυνσης (Acceleration Directive), της 2003/55/ΕΚ. Με την Οδηγία επιδιώκεται, ειδικότερα, η διασφάλιση ισότιμων όρων παραγωγής, η μείωση των κινδύνων δημιουργίας δεσπόζουσας θέσης και επιθετικής συμπεριφοράς, η διασφάλιση τιμολογίων μεταφοράς και διανομής χωρίς την επιβολή διακρίσεων, _έσω της παροχής πρόσβασης στο δίκτυο _ε βάση τιμολόγια, τα οποία δημοσιεύονται, πριν τεθούν σε ισχύ, καθώς και η προστασία των δικαιωμάτων των μικρών και ευάλωτων καταναλωτών (προοίμιο της Οδηγίας, σημείο (2), καθώς και Πρόταση Οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση των οδηγιών 96/92 και 98/30 όσον αφορά τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, COM [2001] 125, της 13.3.2001 και τροποποιημένη Πρόταση Οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί τροποποίησης των οδηγιών 96/92/ΕΚ και 98/30/ΕΚ όσον αφορά τους κανόνες για τις εσωτερικές αγορές ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου COM [2002] 304, της 7.6.2002).

Για τον σκοπό αυτό, η Οδηγία θεσπίζει ένα πλαίσιο αρχών. Έτσι, η αρχή της ίσης μεταχείρισης και της μη διάκρισης των χρηστών επιβάλλει στους παροχείς υπηρεσιών υπό καθεστώς αποκλειστικών δικαιωμάτων, την ίση μεταχείριση των χρηστών και την αποφυγή διακρίσεων (άρθρα 8 παρ. 1 α, 12 παρ.2, 18, 19). Οι αρχές της αντικειμενικότητας, της διαφάνειας και της αμεροληψίας απαιτούν την ύπαρξη αντίστοιχων κριτηρίων στις περιπτώσεις κρίσης για τη χορήγηση ή μη ορισμένης άδειας (άρθρο 4 παρ. 2) ή την πρόσβαση στο δίκτυο (άρθρα 18, 19). Η αρχή της αιτιολογημένης άρνησης συνίσταται στην αιτιολόγηση κάθε αρνητικής απάντησης που δίνεται σε συγκεκριμένο αίτημα, ιδίως όταν το αίτημα έχει ως αντικείμενο τη χορήγηση ορισμένης άδειας ή την πρόσβαση στο δίκτυο (άρθρο 4 παρ. 3 και άρθρο 21). Η αρχή της δημοσιότητας, περαιτέρω, συνίσταται στη δημοσίευση των κριτηρίων και των διαδικασιών για τη χορήγηση άδειας κατασκευής ή/και εκμετάλλευσης εγκαταστάσεων φυσικού αερίου (άρθρο 4 παρ. 2) και των συστημάτων πρόσβασης (άρθρα 18 και 19). Η αρχή του απορρήτου απευθύνεται στους διαχειριστές δικτύων μεταφοράς (άρθρο 10) και διανομής (άρθρο 14)

και τις αρμόδιες ρυθμιστικές αρχές (άρθρο 16 παρ. 2), και επιτάσσει το επιχειρηματικό απόρρητο.

Επιπρόσθετα, η Οδηγία επιβάλλει να λαμβάνεται υπόψη ο στόχος της προστασίας του περιβάλλοντος κατά τον καθορισμό της ενεργειακής πολιτικής (προοίμιο, σκέψη [27] και άρθρο 3 παρ. 2 και 4, σχετικά, βλ. Ι. Κ. Καράκωστα, Δ. Νίκα, *Ενέργεια και Περιβάλλον στην προοπτική της Ευρώπης*, Εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα – Κομοτηνή, 1998, σελ. 17 – 19), καθώς η περιβαλλοντική προστασία κατέχει ξεχωριστή και περιοπτη θέση μεταξύ των δράσεων που αναλαμβάνει η Κοινότητα (άρθρο 6, άρθρο 2 και άρθρο 174 παρ. 2 εδ. α' της ΣυνθΕΚ). Τέλος, η Οδηγία προβλέπει λεπτομερείς κανόνες για τη δημιουργία και τη λειτουργία ανεξάρτητων ρυθμιστικών αρχών, υπεύθυνων για τη διασφάλιση της αμεροληψίας, του ουσιαστικού ανταγωνισμού και της εύρυθμης λειτουργίας αγοράς φυσικού αερίου (άρθρο 25).

Το Συμβούλιο έχει ήδη αναγνωρίσει την αρχή της συμπλήρωσης των οδών της εσωτερικής αγοράς ενέργειας με κανονισμούς που πραγματεύονται λεπτομερώς βασικές αρχές και μέτρα υλοποίησης για ορισμένα ζητήματα ζωτικής σημασίας, τα οποία κρίνονται απαραίτητα για την ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς ενέργειας (βλ. Πρόταση Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί όρων πρόσβασης στα δίκτυα μεταφοράς αερίου, COM (2003) 741 της 10.12.2003).

Στην ελληνική αγορά ενέργειας, η διείσδυση του φυσικού αερίου είναι σχετικά πρόσφατη. Ο ν. 2364/1995 προέβλεψε Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου και όρισε ως Φορέα Διαχείρισής του τη Δημόσια Επιχείρηση Αερίου Α.Ε. (στο εξής Δ.Ε.Π.Α. Α.Ε.), θυγατρική της τότε Δημόσιας Επιχείρησης Πετρελαίου Α.Ε. (στο εξής Δ.Ε.Π. Α.Ε.), θεσπίζοντας, έτσι, το κανονιστικό πλαίσιο για την εισαγωγή, μεταφορά, εμπορία και διανομή του φυσικού αερίου. Ο ν. 2528/1997 τροποποίησε τις διατάξεις του ν. 2364/1995 ως προς το σύστημα διανομής του φυσικού αερίου, προβλέποντας την ίδρυση ανώνυμων Εταιριών Παροχής Αερίου (στο εξής Ε.Π.Α. Α.Ε.), ενώ με τον ν. 2593/1998, με τον οποίο αναδιοργανώθηκε η Δ.Ε.Π. Α.Ε. και εισήχθη στο χρηματιστήριο ως «Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε.», μεταβιβάστηκε το 85% του μετοχικού της κεφαλαίου στο Ελληνικό Δημόσιο, και διατηρήθηκε, με αυτόν τον τρόπο, καθεστώς κρατικού μονοπωλίου ως προς την εισαγωγή, μεταφορά, εμπορία και διανομή του φυσικού αερίου. Η τυπική μετάβαση από τη μονοπωλιακή αγορά φυσικού αερίου στον ελεύθερο ανταγωνισμό πραγματοποιείται στη χώρα μας με το προς ψήφιση Νσχ, το οποίο ενσωματώνει την Οδηγία στο εσωτερικό δίκαιο.

Με την ενσωμάτωση της Οδηγίας, προσδοκάται το προοδευτικό άνοιγμα της αγοράς φυσικού αερίου προς τον πλήρη ανταγωνισμό. Σημειώνεται μό-

νο ότι, κατά τις προβλέψεις του άρθρου 86 παρ. 2 της ΣυνθΕΚ, από την εφαρμογή των κοινοτικών διατάξεων περί ανταγωνισμού (άρθρα 81 επ. ΣυνθΕΚ) δύνανται να εξαιρούνται επιχειρήσεις που είναι επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος, όπως είναι η παραγωγή, η μεταφορά και η διανομή του φυσικού αερίου, κατά το μέτρο που η εφαρμογή των κανόνων θα εμποδίζει, νομικά ή πραγματικά, την εκπλήρωση της ιδιαίτερης αποστολής που τους έχει ανατεθεί (για τις υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος, βλ. Ανακοίνωση της Επιτροπής – Οι υπηρεσίες κοινής ωφέλειας στην Ευρώπη [ΕΕ C 17, 19.1.2001] και Χ. Συνοδινού, Απελευθέρωση των μονοπωλίων παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας και κοινοτικό δίκαιο, ΔΕΕ (11), 2000, σελ. 1073 επ.). Έχει κριθεί δε, ότι δεν αρκεί η νομική ή πραγματική παρεμπόδιση της εκπλήρωσης της ιδιαίτερης αποστολής, που έχει ανατεθεί στις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος επιχειρήσεις, αλλά θα πρέπει να υπάρχει και αδυναμία εκπλήρωσης της αποστολής αυτής (ενδεικτικά, Δ.Ε.Κ. της 18/6/1991, C-260/89, ΕΡΤ, Συλλ. Νομολ. 1991, σελ. I-02925, Δ.Ε.Κ. της 11/4/1989, C-66/86, Reisebüro, Συλλ. Νομολ. 1989, σελ. 00803, Δ.Ε.Κ. της 23.10.1997, Επιτροπή κατά Γαλλίας, C-159/94, Συλλ. Νομολ. 1997, σελ. I-05815).

II. Παρατηρήσεις επί των επιμέρους άρθρων του Νσχ

1. Επί του άρθρου 2 αριθμ. 15 του Νσχ

Στην προτεινόμενη διάταξη παρατίθεται ο ορισμός της Επιχείρησης Φυσικού Αερίου. Δεδομένου ότι, σύμφωνα με τον αντίστοιχο ορισμό που παραθέτει το άρθρο 2 αριθμ. 1 της Οδηγίας, στην έννοια αυτή υπάγονται και τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που ασκούν τη δραστηριότητα της αγοράς φυσικού αερίου (εξαιρουμένων των, κατά το άρθρο 2 αριθμ. 27 της Οδηγίας, τελικών πελατών, όσων, δηλαδή, αγοράζουν φυσικό αέριο για δική τους χρήση), θα ήταν σκόπιμο να συμπεριληφθούν και αυτά στον ορισμό της ανωτέρω διάταξης του Νσχ.

2. Επί του άρθρου 2 αριθμ. 16 του Νσχ

α) Τα πλήρη στοιχεία του αναφερόμενου στη διάταξη αυτή Κανονισμού (ΕΟΚ) του Συμβουλίου είναι τα εξής: Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 4064/1989 της 21.12.1989 (ΕΕ L 395 της 30.12.1989, σελ. 1), όπως αυτός τροποποιήθηκε τελευταία με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1310/97 (ΕΕ L 180 της 9.7.1997, σελ. 1).

β) Δεδομένου ότι οι όροι «μεταφορά» και «διανομή» παρατίθενται στον πίνακα ορισμών του άρθρου 2 του Νσχ ως «μεταφορά φυσικού αερίου» και

«διανομή φυσικού αερίου», θα ήταν, ίσως, σκόπιμο, για λόγους ευχερέστερης κατανόησης του ορισμού που δίνεται στην προτεινόμενη διάταξη του Νοσχ, να προστεθούν, μετά τους όρους «μεταφορά, διανομή», οι όροι «φυσικού αερίου».

3. Επί του άρθρου 2 αριθμ. 21 του Νοσχ

Για τους ίδιους λόγους που παρατίθενται ανωτέρω (υπό 2 β), θα ήταν, ίσως, σκόπιμο, να προστεθούν, μετά τους όρους «μεταφορά, διανομή», οι όροι «φυσικού αερίου».

4. Επί του άρθρου 2 αριθμ. 24 του Νοσχ

Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, ως προμήθεια ορίζεται η πώληση φυσικού αερίου σε πελάτες. Σύμφωνα δε με τον αντίστοιχο ορισμό του άρθρου 2 αριθμ. 7 της Οδηγίας, στην έννοια της πώλησης συμπεριλαμβάνεται και η μεταπώληση, γεγονός που οδηγεί στην εφαρμογή των σχετικών με την προμήθεια διατάξεων τόσο στους πωλητές, όσο και στους μεταπωλητές. Δεδομένης της διάταξης του άρθρου 27 παρ. 1 του Νοσχ, που ορίζει ότι κάθε επιλέγων πελάτης δικαιούται να μεταπωλεί το σύνολο ή μέρος της ποσότητας φυσικού αερίου που προμηθεύεται, χωρίς, ωστόσο, να φαίνεται ότι τηρούνται οι διατυπώσεις που αφορούν τους πωλητές (άρθρα 24, 26 και 28 του Νοσχ περί άδειας προμήθειας, προμηθευτών με υψηλό μερίδιο αγοράς και κώδικα προμήθειας, αντιστοίχως), ερωτάται, εάν τηρούνται, σε κάθε περίπτωση, οι αρχές της ασφάλειας, της διαφάνειας και της προστασίας του καταναλωτή, που διέπουν το σύστημα της προμήθειας φυσικού αερίου.

5. Επί του άρθρου 3 παρ. 2 περ. ιβ) του Νοσχ

Προκειμένου να τηρηθεί ο υφολογικός κανόνας που διέπει το κείμενο του Νοσχ, σύμφωνα με τον οποίο, πριν από την, για πρώτη φορά, χρήση ενός αρκτικόλεξου, παρατίθεται ολόκληρη η αντίστοιχη διατύπωση (πρβλ. άρθρο 1 για Υ.Φ.Α., άρθρο 2 για Ε.Σ.Φ.Α., Α.Θ.Δ., κ.ό.κ.), θα μπορούσε, στην προτεινόμενη διάταξη, πριν από τη χρήση του αρκτικόλεξου «Ε.Α.Φ.Α.», να αναγραφεί πλήρως η «Ενιαία Αγορά Φυσικού Αερίου», η οποία, εξ άλλου, συναντάται κατωτέρω, για πρώτη φορά, στο άρθρο 29 του Νοσχ.

6. Επί του άρθρου 3 παρ. 2 περ. ιδ) του Νοσχ

Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (στο εξής Ρ.Α.Ε.) δύναται να εκδίδει μη δεσμευτικές προς τρίτους οδηγίες και κατευθύνσεις, σχετικά με θέματα της αρμοδιότητάς της. Οι πράξεις αυτές στερούνται εκτελεστότητας και δεν υπόκεινται στον ακυρωτικό έλεγχο των διοι-

κητικών δικαστηρίων (βλ. και Ε. Σπηλιωτόπουλου, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, 11η έκδ., Εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα – Κομοτηνή, 2005, σελ. 120 επ.).

7. Επί του άρθρου 4 παρ. 1 του Νοχ

Σύμφωνα με την προτεινόμενη διάταξη, η Ρ.Α.Ε., στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς της για παρακολούθηση της ασφάλειας εφοδιασμού της χώρας σε φυσικό αέριο, εξετάζει και αξιολογεί όλα τα αναγκαία στοιχεία. Αν και η αναφορά των στοιχείων αυτών (άρθρο 5 εδάφιο τρίτο της Οδηγίας ως προς: α) την ποιότητα και το επίπεδο συντήρησης των δικτύων, β) τα μέτρα για την κάλυψη της ανώτατης ζήτησης και γ) την αντιμετώπιση τυχόν ελλειμμάτων ενός ή περισσότερων προμηθευτών) στην ανωτέρω διάταξη είναι ενδεικτική, εν τούτοις, η μνεία τους εξασφαλίζει αποτελεσματικότερη εφαρμογή της ρύθμισης όπως και διασφαλίζει πλήρως το χρήσιμο αποτέλεσμα των διατάξεων της Οδηγίας.

8. Επί του άρθρου 4 παρ. 2 του Νοχ

Η έκθεση που δημοσιεύει η Ρ.Α.Ε., δεν υπόκειται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη αυτή, σε χρονικό περιορισμό. Ωστόσο, σύμφωνα με το άρθρο 5 εδάφιο τελευταίο της Οδηγίας, η έκθεση αυτή πρέπει να δημοσιεύεται, το αργότερο, μέχρι την 31η Ιουλίου κάθε έτους.

9. Επί του άρθρου 11 του Νοχ

Το άρθρο 11 του Νοχ προβλέπει τη θέσπιση κριτηρίων τεχνικής ασφάλειας και τεχνικών κανόνων σχετικά με τις ελάχιστες τεχνικές προδιαγραφές σχεδιασμού και λειτουργίας των εγκαταστάσεων, ενσωματώνοντας, κατά τούτο, στο εσωτερικό μας δίκαιο το άρθρο 6 της Οδηγίας. Σύμφωνα με αυτό, τα ανωτέρω κριτήρια όχι μόνο δημοσιοποιούνται, αλλά και, περαιτέρω, κοινοποιούνται στην Επιτροπή (σύμφωνα με το άρθρο 8 της οδηγίας 98/34/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22.7.1998, ΕΕ L 204 της 21.7.1998, σελ. 37, όπως αυτή τροποποιήθηκε από την οδηγία 98/48/ΕΚ, ΕΕ L 217 της 5.8.1998, σελ. 18).

10. Επί του άρθρου 20 παρ. 2 του Νοχ

Στην προτεινόμενη διάταξη αναφέρονται ενδεικτικά τα θέματα που ρυθμίζει ο Κώδικας Διαχείρισης Ανεξάρτητου Συστήματος Φυσικού Αερίου (στο εξής Α.Σ.Φ.Α.). Ειδικότερα, στην περίπτωση «ια)», ορίζεται ότι στον Κώδικα περιλαμβάνεται και «κάθε άλλο θέμα συναφές με τη ρύθμιση του τρόπου διαχείρισης, εκμετάλλευσης, συντήρησης και ανάπτυξης του Α.Σ.Φ.Α.».

Έτσι, στα θέματα αυτά φαίνονται να περιλαμβάνονται και ορισμένα ζητήματα, τα οποία ρητά έχουν περιληφθεί στον (επίσης ενδεικτικό) κατάλογο θεμάτων που ρυθμίζει ο Κώδικας Διαχείρισης Ε.Σ.Φ.Α. στο άρθρο 9 παρ. 2 του Νσχ, όπως η περίπτωση «β)», περί της διαδικασίας, όρων, προϋποθέσεων και περιορισμών σχετικά με τη δέσμευση και αποδέσμευση μεταφορικής ικανότητας, κλπ., η περίπτωση «γ)», περί της διαχείρισης των σημείων εισαγωγής φυσικού αερίου, η περίπτωση «ια)», περί θεμάτων μεταπώλησης, και η περίπτωση «ιστ)», περί του ύψους και των προϋποθέσεων καταβολής του οφειλόμενου ανταλλάγματος.

11. Επί του άρθρου 22 παρ. 3 του Νσχ

Στη διάταξη αυτή επαναλαμβάνεται, προφανώς εκ παραδρομής, η λέξη «επιτρέπεται».

12. Επί του άρθρου 29 παρ. 2 του Νσχ

Θα μπορούσε, ενδεχομένως, να συμπληρωθεί ο κατάλογος των ορισμών εννοιών του άρθρου 2 του Νσχ με τον ορισμό της έννοιας «Λειτουργός», η οποία απαντάται για πρώτη φορά στην ανωτέρω προτεινόμενη διάταξη.

Αθήνα, 30.11.2005

Οι εισηγητές
Μαριάνθη Καλυβιώτου
Δημήτριος Κανελλόπουλος
Γεωργία Μακροπούλου
Ειδικοί Επιστημονικοί Συνεργάτες

Ο προϊστάμενος του Τμήματος Ευρωπαϊκών Μελετών
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
Επ. Καθηγητής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Ο Προϊστάμενος του Β' Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Αν. Καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Καθηγητής της Νομικής Σχολής του πανεπιστημίου Αθηνών